

Vård- och omsorgsförvaltningen
Sonja Erlandsson

2025-04-08

Dnr VÄN 2025-98
Dnr KS 2025-164

Vård- och äldreomsorgsnämnden

Motion (MP) - Förbättrad digital samverkan i vården för ökad kvalitet och delaktighet, svar

Förslag till vård- och äldreomsorgsnämndens beslut

1. Vård- och omsorgsförvaltningens förslag på svar på motionen tillstyrks.

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Vård- och omsorgsförvaltningens förslag på svar på motionen tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen anses besvarad med hänvisning till den pågående förstudien av ett nytt verksamhetssystem.

Ärende

Joakim Hörsing (MP) föreslår i en motion daterad 2025-01-27 att:

- Kommunen påbörjar arbetet med att ta fram ett nytt sammanhållet journalsystem under 2025 och prioriterar ekonomiska resurser för detta arbete.
- Det nya journalsystemet säkerställer öppna gränssnitt som möjliggör teknisk samverkan med andra aktörer, såsom kommuner, regioner och myndigheter.
- Det nya journalsystemet gör det tekniskt möjligt för patienter och närstående att digitalt få tillgång till relevant information, såsom genomförandeplaner, och på så sätt stärka deras delaktighet och trygghet i vård- och omsorgsprocessen.
- Kommunen i sitt digitaliseringsarbete väljer beprövade lösningar som främjar samverkan och effektivitet, såsom integration med Ineras e-tjänster.

Vård- och omsorgsförvaltningen delar motionärens uppfattning om vikten av en sammanhållen digital informationshantering inom vården. För att säkerställa en strategisk och hållbar implementering har kommunen redan

initierat en förstudie under 2025 för att utreda behovet av ett nytt verksamhetssystem. Kostnaden för förstudien ingår i den redan fastslagna internbudgeten.

Vård- och omsorgsförvaltningen föreslår vård- och äldreomsorgsnämnden tillstyrka kommunstyrelsen i sin beredning inför kommunfullmäktiges beslut att motionen besvaras med hänvisning till den pågående förstudien av ett nytt verksamhetssystem.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Motion (MP) - Förbättrad digital samverkan i vården för ökad kvalitet och delaktighet, svar, 2025-04-08

Bilaga – Motionen

Bakgrund

Motionen föreslår att kommunen under 2025 påbörjar arbetet med att ta fram ett nytt sammanhållet journalsystem för att förbättra informationsöverföringen inom vård och omsorg, stärka patienters och närståendes delaktighet samt effektivisera arbetet för vårdpersonal. Motionen lyfter särskilt fram behovet av att säkerställa att systemet har öppna gränssnitt för teknisk samverkan med andra aktörer, såsom kommuner, regioner och myndigheter, samt att det möjliggör digital tillgång till vård- och genomförandeplaner för patienter och närstående. Vidare föreslås att kommunen väljer beprövade lösningar som möjliggör integration med Ineras tjänster, såsom 1177 och Nationell Patientöversikt (NPÖ), vilka används för samverkan och informationsdelning mellan vårdgivare. Motionärerna argumenterar för att detta skulle stärka vårdens kvalitet, förbättra patientsäkerheten och göra kommunen mer digitalt tillgänglig för medborgarna. För att genomföra detta föreslås att kommunen prioriterar ekonomiska resurser och höjer tempot i digitaliseringsarbetet. Att integrera kommunens journalsystem med Ineras nationella plattformar, såsom 1177 och Nationell Patientöversikt (NPÖ), är en strategiskt viktig men tekniskt och juridiskt komplex process. Även om dessa system redan används för informationsdelning inom vården, finns det flera utmaningar som måste hanteras innan en integration kan genomföras.

1. Tekniska utmaningar – interoperabilitet och standarder

- Olika datastandarder och format
Kommunens befintliga system och Ineras plattformar är utvecklade med olika tekniska arkitekturer. För att systemen ska kunna utbyta information krävs att de följer gemensamma standarder för informationsstruktur och terminologi (exempelvis FHIR och Snomed CT). Detta är en komplex process som ofta kräver omfattande anpassningar både i det kommunala systemet och i hur information hanteras mellan olika aktörer.
- Behov av stabila API:er och gränssnitt
För att kommunen ska kunna integrera sina system med NPÖ och 1177 krävs att Inera tillhandahåller öppna och stabila API:er (gränssnitt för informationsutbyte). Dessa API:er måste inte bara vara tillgängliga, utan också uppdateras kontinuerligt i takt med nya lagkrav och teknikutveckling. Eventuella förändringar kan kräva att kommunen anpassar sitt system löpande, vilket medför ytterligare kostnader och arbetsinsatser.

2. Juridiska och säkerhetsmässiga krav

- Patientdatalagen och GDPR
Integrationen mellan kommunens system och nationella plattformar innebär att patientdata behöver överföras mellan olika organisationer. Detta ställer höga krav på samtycke, åtkomstkontroller och dataskydd, vilket regleras av både Patientdatalagen och GDPR.

- Vem får ha tillgång till informationen? Olika vårdgivare har olika behörigheter, och kommunen behöver säkerställa att endast behörig personal kan läsa och redigera patientuppgifter.
- Hur hanteras samtycke? Vissa nationella lösningar kräver att patienten själv godkänner att deras data delas mellan olika aktörer, vilket kan påverka kommunens möjligheter att fullt ut nyttja systemen.
- Loggning och spårbarhet
Alla informationsöverföringar måste loggas enligt lagkrav för att säkerställa att inga obehöriga har fått åtkomst till känsliga uppgifter. Kommunens IT-system måste därför uppfylla höga säkerhetskrav och vara kompatibla med Ineras säkerhetsprotokoll.

3. Organisatoriska och verksamhetsmässiga utmaningar

- Skillnader i arbetsflöden mellan kommun och region
Regionens och kommunens vårdprocesser skiljer sig åt, vilket innebär att informationsflödet behöver anpassas efter verksamheternas olika behov. Kommunens journalsystem är ofta utformat för äldreomsorg och socialtjänst, medan NPÖ och 1177 i första hand används inom hälso- och sjukvård. Det krävs därför en noggrann analys av vilken information som är relevant att dela och hur den ska struktureras.
- Behov av utbildning och förändringsledning
En integration mellan kommunens system och Ineras plattformar innebär förändringar i personalens arbetssätt. Det krävs omfattande utbildningsinsatser för att säkerställa att vårdpersonal och administrativ personal förstår hur de ska använda de nya funktionerna på ett korrekt och effektivt sätt.

4. Ekonomiska aspekter och finansiering

- Licenskostnader och underhåll
Ineras tjänster är inte kostnadsfria – kommuner betalar både för användning och för integration med sina egna system. Utöver de initiala kostnaderna för teknisk anpassning tillkommer löpande licens-, drift- och supportkostnader.
- Kostnad för anpassningar i befintliga system
Kommunens nuvarande journalsystem kan behöva omfattande uppdateringar eller utbyten av moduler för att kunna stödja integrationen med Ineras tjänster. Denna kostnad kan variera beroende på systemleverantör och nuvarande tekniska plattform.

Att integrera kommunens journalsystem med NPÖ och 1177 är en långsiktig och värdefull ambition, men den är också tekniskt, juridiskt och organisatoriskt utmanande.

Vård- och omsorgsförvaltningen delar dock motionärens uppfattning om vikten av förbättrad digital samverkan inom vården. Genom den pågående förstudien

under 2025 avser förvaltningen att lägga grunden för ett sammanhållet journalsystem som uppfyller moderna krav på digitalisering, stärker patienters delaktighet och säkerställer effektiv informationsöverföring mellan vårdgivare. Kostnaderna för förstudien är redan inkluderade i den fastställda internbudgeten. Förstudien omfattar flera centrala områden:

- **Behovsinventering:** Kartläggning av nuvarande system och identifiering av brister i informationsöverföring mellan olika vårdgivare.
- **Teknisk analys:** Utvärdering av befintliga lösningar och deras kompatibilitet med nationella plattformar, såsom Ineras tjänster.
- **Samverkan mellan aktörer:** Undersökning av hur kommunens system kan integreras med regionens och andra vårdgivares system för att minska fragmentering.
- **Patient- och närståendeperspektiv:** Utredning av hur patienter och deras närstående kan få bättre digital tillgång till genomförandeplaner och annan relevant information.
- **Ekonomisk och juridisk analys:** Bedömning av kostnader och juridiska krav vid implementering av ett nytt system.

Denna förstudie ligger i linje med Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) initiativ för standardisering av verksamhetssystem inom socialtjänsten. SKR driver projektet "Verksamhetssystem för socialtjänsten" i syfte att förbättra och anpassa marknadens lösningar till socialtjänstens behov. Genom att standardisera grundläggande funktioner, termer och processer i dagens system strävar projektet efter att skapa en mer effektiv socialtjänst.

Att införa ett nytt journalsystem är en komplex process som kräver noggrann planering och samverkan mellan flera aktörer. Enligt SKR är det avgörande att säkerställa att nya system uppfyller krav på sekretess, dataskydd och interoperabilitet mellan olika vårdgivare. Dessutom innebär den nya lagen om sammanhållna vård- och omsorgsdokumentation, som trädde i kraft den 1 januari 2023, att både hälso- och sjukvård samt omsorgsgivare kan få elektronisk tillgång till varandras dokumentation. Detta ställer ytterligare krav på våra system och arbetssätt.

Tidsramen från förstudie till ett upphandlat och implementerat system kan variera beroende på projektets komplexitet och omfattning. Generellt kan man förvänta sig att denna process tar flera år. Förstudien i sig beräknas ta mellan 6 och 12 månader, beroende på projektets omfattning och komplexitet. Efter förstudien följer upphandlingsprocessen, som enligt Lagen om offentlig upphandling (LOU) har minimitider för annonsering och anbudsgivning. Efter avslutad upphandling följer implementeringsfasen, som innefattar installation, konfiguration, testning och utbildning av personal. Denna fas sträcker sig över ett år eller mer, beroende på systemets komplexitet och organisationens beredskap för förändring.

Sammanfattningsvis innebär det för en kommun av Linköpings storlek att hela processen från förstudie till fullt implementerat verksamhetssystem kan ta mellan 3 och 5 år, med betydande investeringar både i form av tid och ekonomiska resurser.

Den uppskattade kostnaden för att införa ett nytt verksamhetssystem i Linköpings kommun är mycket svårt att prognostisera utifrån nuvarande kostnad för befintligt verksamhetssystem som är cirka 6 miljoner SEK för vård och omsorgsförvaltningen. Fördelningen av kostnaderna kan dock uppskattas enligt följande:

- Upphandling: (10 % av totalkostnaden)
- Implementering, installation och utbildning: (40 % av totalkostnaden)
- Drift och underhåll över flera år: (50 % av totalkostnaden)

Den faktiska kostnaden varierar beroende på val av lösning, systemets omfattning och behov av anpassningar men det handlar om stora investeringar.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaderna för den pågående förstudien är redan inkluderade i den fastställda internbudgeten för vård- och äldreomsorgsnämnden. Eventuella ytterligare medel för implementering och drift av ett nytt system kommer att beaktas i kommande budgetprocesser, baserat på resultaten från förstudien.

Kommunala mål

Lättillgänglig, god och jämlik välfärd

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Förstudien av ett nytt verksamhetssystem kommer att inkludera en jämställdhetsanalys för att säkerställa att den digitala utvecklingen inom vård och omsorg bidrar till en mer jämlik tillgång till vård, förbättrad arbetsmiljö och jämställd användning av digitala tjänster. Ett framtida system ska minska administrativa bördor för vårdpersonal, öka tillgängligheten för brukare och närstående samt säkerställa att ingen grupp exkluderas från att ta del av sin egen vårdinformation.

Samverkan/information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandlingen är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Vård- och omsorgsförvaltningen

Paul Håkansson

Sonja Erlandsson

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen
Motionären